

Številka: 900-0015/2020-82

Datum: 06.04.2022

Ministru mag. Andreju Vizjaku

MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

Ob 5. obletnici ZAHTEVE LJUDSKE INICIATIVE MORAVČE V ZVEZI S SPORNIMI ODLAGALIŠČI NA OBMOČJU PESKOKOPOV PODJETJA TERMIT (25. februar 2017)

1. Občanke in občani Občine Moravče že vrsto let zaskrbljeno spremljamo uničevanje naravnih sestavin pokrajine (površje, prst, voda, rastlinstvo in živalstvo) in njenega družbenega bogastva (zdravje ljudi, kmetijska zemljišča, prometnice, ipd.). Podjetje Termit že več kot dve desetletji izvaja sporne postopke sanacije, ki vključuje odlaganje industrijskih in nevarnih odpadkov ter s tem sistematično uničuje okolje, medtem ko trajnostno sanacijo terena nalaga na ramena prihodnjim rodovom.
2. Ker so odpadni žlindri primešane strupene snovi, kot so težke kovine, kremenčevi eruptivci, formalin, formaldehid ipd., obstaja velika nevarnost zastrupljanja ljudi in okolja, ki je bila strokovno že dokazana. Gre za neodgovorno odlaganje industrijskih odpadkov. Početje Termita je nestrokovno, neetično in netrajnostno.
3. Prav tako dvomimo v primernost ravnanja pristojnih upravnih oz. državnih organov, saj kljub temu, da naj bi ti. »sanacijo« odkopnih površin nadzirali: Zavod za gradbeništvo, Rudarski inšpektorat in Laboratorij za zdravje, okolje in hrano, ti po naši oceni svoje delo opravljajo površno. Podjetju Termit se je pred dvema desetletjema ponudila dobičkonosna poslovna priložnost, ki so jo s pomočjo državnih institucij začeli uresničevati z množičnim odlaganjem industrijskih in nevarnih odpadkov po več sto ton dnevno.
4. Občina Moravče se že desetletja ponaša z nadpovprečnim naravnim prirastkom – Moravče: 4,2 ‰, Slovenija: 1,1 ‰ - in izkazuje mlajše prebivalstvo (38,5 let) od državnega povprečja (42,4 leta) (SURS, 2014), kar kaže na velik delež otrok v občini, ki so še posebej ranljiva skupina na onesnaženje okolja. Uničevanje temeljnih naravnih dobrin, kot sta voda in zrak, je eden največjih zločinov proti naravi in človeštvu ter je med drugim v nasprotju s 67. členom Ustave RS. Zato smatramo, da je nesprejemljivo, da se v našem nadpovprečno ranljivem okolju, izvaja nekontrolirano odlaganje industrijskih in nevarnih odpadkov.

Po previdnostnem načelu, ki je temeljno načelo kemične in biotske varnosti državljanov EU, odločno zahtevamo:

1. takojšnjo zaustavitev zasipavanja omenjenih peskokopov do končanja izrednega inšpekcijskega pregleda in izvedbe strokovne raziskave;
2. natančen izredni inšpekcijski pregled terena v podjetju Termit;
3. natančen izredni inšpekcijski pregled dokumentov podjetja Termit, ki naj zajame:
 - skladnost delovanja podjetja z izdanimi okoljevarstvenimi dovoljenji (OVD),

- skladnost izdelave gradbenih proizvodov s slovenskim tehničnim soglasjem (STS) in z izdanim certifikatom (s poudarkom na oceni in količini odpadka, ki je sestavni del gradbenega proizvoda),
 - dosednji nadzor gradbenih proizvodov s strani ustreznih inšpekcijskih služb;
4. vpogled v rezultate izrednega inšpekcijskega pregleda;
5. izvedbo strokovne raziskave celotnega območja deponiranega materiala v okviru dveh primerljivih ustreznih institucij, od katerih mora ena imeti sedež v tujini;
6. strokovna raziskava mora vključevati:
- postopek sondiranja deponiranega materiala – vrtine v telo jame do matične podlage na različnih koncih deponije,
 - monitoring podzemnih voda (analizo podtalnice),
 - analizo površinskih voda v obsegu območja vplivov degradacije,
 - analizo sestave zraka (prašni delci in izpusti škodljivih plinov) tudi v posebnih vremenskih razmerah (toplotni obrat in veter) v celotnem obsegu območja vplivov okoljske degradacije,
 - raziskavo vplivov na zdravje okoliškega prebivalstva v območju vplivov okoljske degradacije,
 - raziskavo vplivov na zdravje zaposlenih v podjetju Termit, zlasti tistih, ki so ali so bili v neposrednem stiku s spornim materialom vključno z upokojenimi delavci,
 - analizo radioaktivnosti deponiranih kremenčevih eruptivcev in elektrofiltrskega pepela;
7. prisotnost predstavnikov Občine Moravče, civilne družbe in očitidcev ob izvajanju terenskega dela strokovne raziskave (sondiranje, jemanje vzorcev);
8. celostni vpogled v rezultate raziskave – in odgovorno ukrepanje v skladu z rezultati strokovne raziskave, zakoni RS in direktivami EU.

OBČINA MORAVČE

dr. Milan Balažič

ŽUPAN

Poslati:

- naslov, po seznamu;
- arhiv, tu.